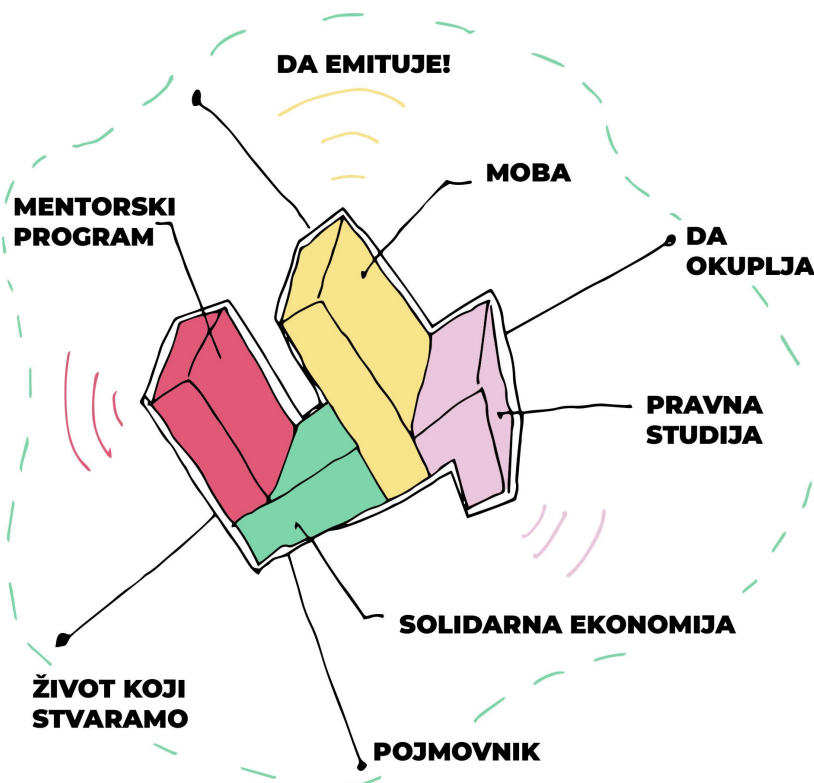

ЏENTAR za novo stambeno zadrugarstvo: POČETAK

10-14.10.2023, DRINČIĆEVA 20, BEOGRAD

ЏENTAR: POČETAK je petodnevni intenzivni i radni događaj kojim će, od 10. do 14. oktobra 2023, udruženje Ko gradi grad i stambena zadruga Pametnija zgrada sa poletom otvoriti vrata Centra za novo stambeno zadrugarstvo u Beogradu, u Drinčićevoj 20.

Џentar gradi svoju poziciju na desetogodišnjem iskustvu i znanju udruženja Ko gradi grad i strateškom pristupu koji prepoznaje ograničenja trenutnog stambenog tržišta, preispituje aktuelne društvene prilike i zakonodavne okvire, načine finansiranja i udružuje se sa savremenim pionirskim poduhvatima stambenog zadrugarstva iz regiona i šire. Naša osnovna motivacija je stvaranje dugoročne stambene alternative za mnoge koji nisu u mogućnosti da se kupovinom stana na tržištu skuće ili upravo žele da svoj život realizuju u zajednici. Naš cilj je da u Beogradu i Srbiji realizujemo prve primere novog stambenog zadrugarstva u praksi.

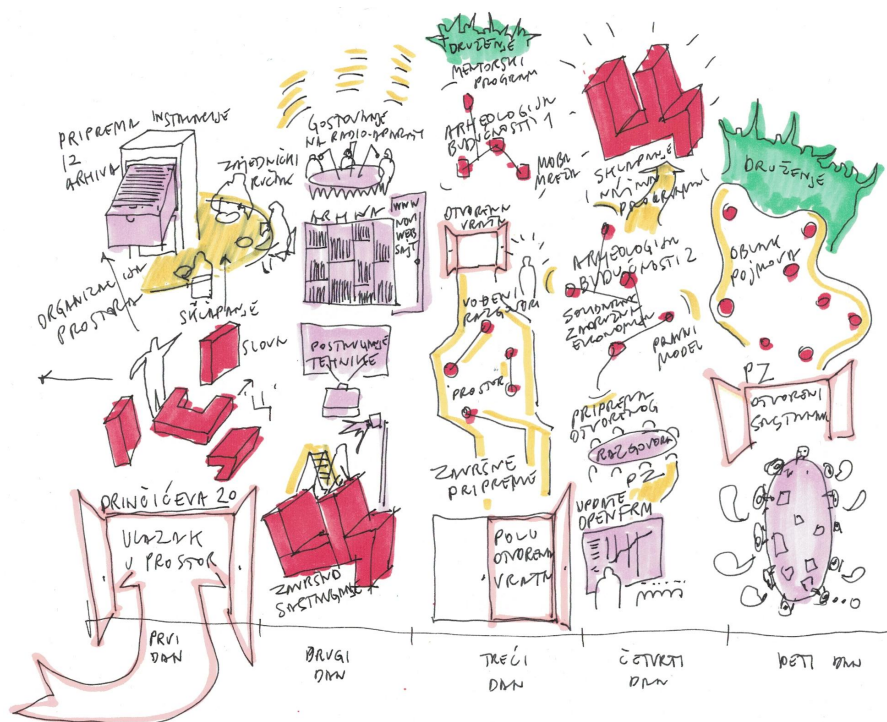
Nudeći mogućnost pojedincima, srodnim organizacijama i profesionalnim zajednicama da se uključe u razvoj prakse novog stambenog zadrugarstva, kao alternative stambenom tržištu, želja nam je da Џentar postane važan resurs, mesto za razmenu znanja i ekspertize, mesto diskusije i zajedničkog rada, ali i mesto ohrabivanja i formiranja grupa spremnih da uđu u prve poduhvate novog stambenog zadrugarstva kod nas.

Posle prvog živog izdanja programa, kada smo tokom četiri intenzivna avgustovska dana i noći u Čumićevom sokačetu osmišljavali njegovo funkcionisanje – Џentar sada dolazi u Drinčićevu 20. Time timovi udruženja Ko gradi grad i stambene zadruge Pametnija Zgrada kreću na dvogodišnju ekspediciju u saradnji sa i na adresi [Kolektiva Arhitekata](#), tematski se otvarajući ka istraživanju spone sa stambeno-arhitektonskim nasleđem i savremenom praksom.

Sastavljanjem delova slova **Ц**, koji simbolično predstavljaju celine stana, a praktično fizički arhiv, **Цentar** će otvoriti vrata za javnost u **četrtek 12. i petak 13. oktobra, u 18:00 časova**. Svojevrsnom vežbom “arheologije budućnosti”, otkrivanjem fragmenata znanja koje smo kroz vreme sakupili pripremajući pilot projekat zadrugnog stanovanja otkrivaćemo deo po deo istorije rada Ko gradi grad i tumačiti je za potrebe postavljanja temeljЦa za dalji rad Цentra.

ЦENTAR: POČETAK okupiće prijatelje, saradnike, podržavaoce – sve one koji su pokazali interesovanje da novo stambeno zadrugarstvo žive ili pomognu da ono zaživi u praksi.

U nastavku je detaljni program dešavanja. **Pridružite nam se!**

Dan 1. Utorak 10.10: **ULAZAK U PROSTOR**

(interni program, otvorno za posetu prijatelja)

10:00

- **Okupljanje u Drinčićevoj 20.** ulazak u prostor u kome će Цentar razvijati i prezentovati svoj program u naredne dve godine u saradnji sa Kolektivom Arhitekata.
- **Organizacija prostora** i rada u njemu
- **Sklapanje delova slova Ц**, simbola i arhiva Цentra. Vodi: Dušan Mitić
- **Priprema instalacije iz arhiva** Ko gradi grad i partnerskih organizacija. Fokus izabranih materijala pokazuje aspekte razvijenog modela novog stambenog zadrugarstva, kao i interesantne primere koji pokazuju raznolikost pristupa ovakvom načinu stanovanja. Vode: Marc Neelen i Milena Tomić

Zajednički ručak

Razlaz cca. 18:00.

Dan 2. Sreda 11.10: POSTAVKA

(interni program, otvoreno za posetu prijatelja)

10:00

- **Farbanje, tapaciranje i završni radovi** na delovima slova Lj i njihova postavka u više prostorija. Vodi: Dušan Mitić
- **Postavljanje tehnike** (projektor, video bim, rasveta). Vodi: Kolektiv Arhitekata
- **Postavljanje biblioteke/arhive** u okviru tematskih delova slova Lj i izrada opisa tematskih celina. Vodi: Ana Džokić

13:30 - 14.30

- **Gostovanje na RadioAparatu** (warm-up i najava događaja).

16:30 - 18:00

- **Radna sesija: novi vebajst.** Vodi: Milja Vuković

Zajednički ručak

Dan 3. Četvrtak 12.10: POLUOTVORENA VRATA

(prvi deo internog programa, od 17:00 otvoreno za sve)

12:00

- **Završne pripreme** prostora, instalacije i postavke/delova slova Lj. Vode: Dušan Mitić i Milena Tomić
- **Dogovor o vođenim razgovorima.** Vode: Ana Džokić i Predrag Milić

Zajednički ručak

17:00 Otvaranje vrata Centra (javni program)

18:00 - 19:30

Arheologija budućnosti (1), predstavljanje nataloženog znanja i iskustva na pripremi modela novog stambenog zadrugarstva koji je pripremio Ko gradi grad. Razgovori će biti zapisani u formatu živo pravljenog crteža.

- **Predstavljanje Mentorskog programa** (od 18:00), razgovor o elementima pripreme zajednica za realizaciju projekata novog stambenog zadrugarstva. Vode: Predrag Milić i Milena Tomić
- **MOBA mreža** (od 18:45), razgovor o regionalnom ekosistemu novog stambenog zadrugarstva - Evropska zadruga MOBA Housing. Vode: Ana Džokić i Marc Neelen/Nataša Žugić

19:30 Druženje

Dan 4. Petak, 13.10: ARHEOLOGIJA BUDUĆNOSTI

(interni program, od 17:00 otvoreno za sve)

15:00-17:00 (paralelne sesije, interni program)

- **Radna sesija: updejtovanje OpenFRM-a**, alata za modelovanje troškova izgradnje i stanovanja u okviru stambene zadruge. Vodi: Marc Neelen
- **Priprema Otvorenog sastanka stambene zadruge Pametnija zgrada**. Vode: Paola Petrić i Ana Džokić

17:00 Otvaranje vrata Centra (javni program)

18:00 - 19:30

Arheologija budućnosti (2), predstavljanje nataloženog znanja i iskustva na pripremi modela novog stambenog zadrugarstva koji je pripremio Ko gradi grad. Razgovori će biti zapisan u formatu živo pravljenog crteža.

- **Solidarna, zadružna ekonomija i finansiranje (18:00)**, razgovor o primeni solidarne i zadružne ekonomije, kao i načinima finansiranja stambenih projekata. Vode: Mirjana Šakić i Dina Rakin
- **Pravni model novog stambenog zadrugarstva (18:45)**, razgovor o trenutnom stanju i mogućnostima u Srbiji. Vode: Vladimir Hadži-Makunčević i Predrag Milić

19:30

- **Sklapanje delova slova Lj u celinu**. Ceremonijalno otvaranje Centra sastavljanjem pojedinačnih elemenata u jedno jedinstveno Lj. Vode: Predrag Milić i Dušan Mitić
- **Najava dvogodišnjeg programa Centra** u saradnji Ko gradi grad i Kolektiva Arhitekata. Vode: Zoran Dmitrović i Ana Džokić

20:00 Druženje

Dan 5. Subota, 14.10: TEMELJALI

(otvoreno za prijatelje)

16:00 - 17:30

- **Otvoreni sastanak stambene zadruge Pametnija zgrada** - simbolično otvaranje vrata zadruge za nove članove i uspostavljanje sopstvenog pogona. Po pozivu za ljude koji su upoznati ili izrazili interesovanje za aktivnije učešće. Vode: Ana Džokić i Paola Petrić

18:00 - 19:00

- **Kreativni deo: kolektivno sastavljanje 'oblaka' pojmova** novog zadružnog ekosistema, koje ćemo razrađivati u formi Pojmovnika. Vodi: Milja Vuković

19:00 Druženje

CENTAR: POČETAK se realizuje u kooperaciji sa [Fondacijom Hajnrih Bel - predstavništvo Beograd](#), i uz podršku participativnog fonda [FundAction](#) i Solidarnog fonda najveće švajcarske stambene zadruge [ABZ](#).